

VRAAG NOOIT OM IETS WAT JE TOCH AL KRIJGT

Beter onderhandelen

Hoe weet je of het salaris bij je (eerste) baan als ingenieur passend is? Wat is een ingenieur anno 2016 waard? Je wilt meer gaan verdienen; hoe pak je dat aan? Barbara Gemen, Talent Development Manager bij het KIVI, zet de do's-and-don'ts op een rij. design Ciara McErlean

Goede voorbereiding

Uiteraard is onderhandelen over je salaris bijzonder spannend. Wat weet de startende ingenieur eigenlijk van arbeidsvoorwaarden en salarissystemen? Opvallend weinig, wat overigens ook vaak geldt voor meer ervaren werknemers. Stel voorafgaand aan je gesprek de volgende open vragen, bij voorkeur via e-mail:

- Is er een cao van toepassing?
- Hoe ziet het standaardarbeidsvoorwaardenpakket eruit?
- Is er sprake van een eindejaarsuitkering en/of bonus?
- Zijn er salarisschalen?
- Wat is het gemiddelde salaris voor een starter/projectmanager binnen de organisatie?
- Hoe ziet het beoordelingssysteem eruit?
- Hoe zit het beloningssysteem in elkaar?
- Is er een reiskostenregeling?
- Worden de salarissen jaarlijks geïndexeerd?
- Wat is de werknemersbijdrage aan de pensioenopbouw?

Voorkom zo dat je om iets vraagt wat je toch al krijgt.

Weet wat je waard bent

Er zijn verschillende salarisbenchmarkonderzoeken, zoals het onderzoek van Berenschot en *Technisch Weekblad* in 2014 en 2015, het Salariskompas op de website van *Intermediair*, het jaarlijks *Elsevier*-onderzoek naar salarissen, of het nationaal salarisonderzoek van *Intermediair* en *Nyenrode*. Er is ook internationale salarisbenchmarkinformatie beschikbaar via organisaties als *Deloitte*, *Robert Walters*, *Mercer*, *Nigel Wright* en de verschillende engineering councils, zoals *VDI* in Duitsland. Daarnaast kun je de salarisrange van vergelijkbare functies bekijken en/of de salarisindicatie van vergelijkbare vacatures opzoeken of opvragen.

Arbeidsvoorwaardengesprek

Do's

- Bereid je voor en neem je papieren mee
- Stel veel open vragen
- Noem de benchmark, gebruik objectieve informatie of argumenten
- Vraag om iets extra's
- Vraag wanneer je moet beslissen
- Vraag een bruto/netto-berekening
- Vraag naar toekomstige salarisontwikkeling
- Maak afspraken over de duur van de arbeidsovereenkomst en/of opleidingsbudget
- Wees enthousiast over de organisatie, de functie

Don'ts

- Een vriend meebrengen
- Verdwalen en/of te laat komen
- Zeggen: 'ik wil'
- Maak het niet te persoonlijk
- Direct zelf over het salaris beginnen
- Brochures over de organisatie vergeten mee te nemen
- Geen enkele vraag over de organisatie voorbereid hebben
- Tijdens het gesprek op je iPhone kijken
- Onderhandelen over zaken die al vastliggen in een cao, zoals bijvoorbeeld een pensioenregeling
- Onredelijke eisen stellen

Vraag-antwoord

Argument werkgever
Weinig werkervaring
Dit is het salarissysteem
Dit is de max van de schaal
Dit is het startsalaris

Reactie werknemer
Dat is een juist voordeel: frisse blik en *state of the art knowledge*
Wie mag er binnen het salarissysteem beslissen?
Wat is de salarisrange van de volgende schaal?
Op welk salaris kan ik komend jaar en over twee jaar rekenen?
Welke extra's komen daarbij?
Ik neem aan dat het exclusief 8 % vakantiegeld is?
Kunt u iets meer vertellen over de opleidingsmogelijkheden?

Foutje? Bedankt

Een veel gemaakte 'fout' of 'onhandigheid' is het noemen van het huidige salaris op de vraag: wat is je salarisindicatie? De werkgever gaat er vaak van uit dat de sollicitant een marge inbouwt en neemt de salarisindicatie als uitgangspunt voor de onderhandeling. Heb je eindelijk een leuke nieuwe baan en komt je nieuwe werkgever met een salaris dat veel lager ligt dan je huidige salaris. Zie dat maar eens terug te onderhandelen. Veelal wordt deze vraag in een eerste of tweede sollicitatiegesprek aan de sollicitant gesteld. Zorg dus dat je goed op deze vraag bent voorbereid.

Uurtje factuurtje

Lang niet alle ingenieurs werken in een dienstverband met een vast salaris. Een groeiend aantal ingenieurs is actief als zzp'er of werkt bij een start-up. De grote ingenieursbureaus huren regelmatig zzp'ers in voor hun projecten. Soms ontvang je bij een start-up of geen salaris, maar aandelen. Ook daarvoor kunnen enige onderhandelingsvaardigheden van pas komen. Kijk voor een vergelijking tussen vaste salarissen en zzp-tarieven op loonwijzer.nl of zzp.nl. Voorbeeld: wat verdient een civiel ingenieur op wo-niveau in dienst en als zelfstandige in 2016?

- Een civiel ingenieur factureert ongeveer 90 euro per uur exclusief btw.
- Gemiddeld startsalaris voor een 25-jarige zonder werkervaring bedraagt ongeveer 2500 euro bruto per maand.
- Gemiddeld salaris voor een 30-jarige met 5 jaar werkervaring bedraagt ongeveer 3750 euro bruto per maand.
- Gemiddeld salaris voor een 35-jarige met 10 jaar werkervaring bedraagt ongeveer 4250 euro bruto per maand.

In de door werkgevers- en werknemersorganisaties goedgekeurde architecten-cao 2015-2017 zijn voor het eerst minimumtarieven opgenomen voor zzp'ers die in opdracht van architectenbureaus werkzaam zijn. De branche die ingenieurs het best betaalt, is ook in 2016 de olie- en gasindustrie. Financiering van een nieuwe product of start-up kan ook via crowdfunding. Een op de tien consumenten heeft in 2015 een keer deelgenomen aan een crowdfundingproject, in 2016 stijgt dit naar een op de vier (onderzoek Multiscope, november 2015).